SAT-2.201-01-HC-05

ASSESSMENT AND SELF- ASSESSMENT IN DISINFECTION OF PARAMEDICS

Daniel Monov, Genoveva Ragiovska, Kristina Zaharieva

ОЦЕНКА И САМООЦЕНКА НА ЗНАНИЯТА ПО ДЕЗИНФЕКЦИЯ НА МЕДИЦИНСКИТЕ И ЗДРАВНИТЕ СПЕЦИАЛИСТИ

Даниел Монов Геновева Рагьовска Кристина Захариева

***Disinfection is a process in which**, through a series of measures is interrupt the mechanism of transmission of infection from the external environment, reduced number of pathogenic microorganisms (bacteria, mycobacteria, viruses, fungi) to safe for human health level.Object and tasks: To explore knowledge in disinfection of nurses, midwives, kinesiotherapists, students in Ruse University "Angel Kanchev" and Inspectors Public Health Students in Medical College at the Medical University of Varna.*

***Key words:** disinfection, blood interventions, hygiene care. medics.*

***JEL Codes:** I1,I19*

ВЪВЕДЕНИЕ

Дезинфекцията е процес, при който чрез комплекс от мерки се прекъсва механизма на предаване на инфекцията във външната среда, редуцира се броя на патогенните микроорганизми (бактерии, микобактерии, вируси, фунги) до безопасен за здравето на човека. Успехът на дезинфекцията - профилактична и огнищна е свързан със знанията, опита и характера на обеззаразяващата среда 1, 2, 4]. Познаването на механизма на действие на дезинфекцията при заразните болести в медицинската практика и извън нея – в околната среда е широко проучван [3,5,6,7].

ИЗЛОЖЕНИЕ

Цел

Да се проучат знанията по дезинфекция на медицински сестри, акушерки, кинезитерапевти и инспектори по обществено здраве, обучавани в РУ „ Ангел Кънчев“ Медицински университет и Медицински колеж, Варна.

Задачи

Да се анализират знанията на студентите за приложението на дезинфекцията в конкретна ситуация в клиничната практика. Да се определи оценката на студентите за провежданите научно практически изследвания.

Материали и методи

Анонимна индивидуална анкета от девет закрити и един октрит въпрос, проведена със 73 студенти от регулирани професии: медицинска сестра - трети курс /23/, акушерка - трети курс /22/ и кинезитерапевти втори курс /18/ и Инспектори по обществено здраве (ИОЗ) трети курс /10/, обучавани във Факултет по обществено здраве и здравни грижи в РУ „Ангел Кънчев“, Медицински университет и Медицински колеж гр. Варна. Изследването е проведено през месец май 2016 година.

РЕЗУЛТАТИ И ОБСЪЖДАНЕ

Проучването обхваща общо 73 студенти: мъже - 21, жени – 52, възраст от 22 до 35 години. Анкетата включва въпроси свързани с обхвата на обучението и предмети в учебните програми, включващи тематики за дезинфекцията, ситуационни въпроси

свързани с кръвни и хигиенни интервенции, както и такива за оценка на провежданите научно –практични проучвания.

На откритият въпрос: „В кои дисциплини сте изучавали проблемите на дезинфекцията?“, отговорите са много и с голямо разнообразие главно при акушерки и медицински сестри.

Анализът на индивидуалните оценки на студентите от различните специалности е следния: акушерките посочват от два до 13 предмета, като най голям относителен дял имат четири предмета - 36,36 % и три - 22,72%; медицинските сестри посочват от два до девет предмета, като най-голям дял - 60,86% имат три предмета; кинезитерапевтите – един - 16,63-%, два -5,5% и три- 33,3%; инспектори по обществено здраве (ИОЗ) - един - 50,0% и четири-50,0 %. Водещо място при акушерките заемат Философия и въведение в сестринските и акушерските грижи, Специалните акушерски грижи - 68,0%; Инфекциозни болести и епидемиология-59,0%, следвани от Хирургия - 45%; Акушерство -31% и Хигиена-18,8%.Значително по-малък относителен дял – 9 % имат Детските болести, следвани от Гинекологията, Мед. генетика, Очни болести, Образната диагностика - 4,5%. При медицинските сестри водеща е Хирургията с 86,95%, Философия и въведение в сестринските грижи, Инфекции и епидемиология, Специални сестрински грижи с по-82,6%. Кинезитерапевтите посочват, че получават информация за дезинфекцията при изучаване на дисциплините: Учебно клинична практика -55,5%; Здравно образование; Мед осигуряване - 33,3% и Хигиена -16,6%., ИОЗ при 5 предмета: Обща хигиена, Хранене, Училищна хигиена, Инфекциозни болести и Епидемиология - по 50,0%.

На основният въпрос „Убедени ли сте, че микроорганизмите използват най-често ръцете за да се пренасят от човек на човек“?, отговорите с „да“ са 88,5%. Във всички специалности има по един отговор „не“, а при кинезитерапевтите –седем „не“, т.е непознаването на проблема е при тях. Тази констатация се потвърждава и от други автори /Ц.Паунов, 2010 г./.

Отговорите на въпроса „Последователната дезинфекция на ръцете предотвратява предаването на микроорганизмите и служи за: А) защита на пациента; Б) наша собствена защита; В) наша защита и на пациента“ са следните: за наша защита и на пациента - 93,15%, следван от – 4,10 % за собствена защита и на пациента - 2,73% за разлика от други автори, които в 81,8% оценяват ролята на ръцете като фактор на предаване на инфекциите; защитата на пациента и личната защита са 80,0% [4]. Някои студенти са отбелязали повече от един отговор.

В таблица № 1 са представени отговорите на въпрос „Дезинфекцирате ли ръцете си преди и след извършване на манипулациите?“: А) поставяне на периферен венозен път; Б) венозна, мускулна, подкожна инжекция; В) обработка на рана; Г) ендотрахеална аспирация; Д) изпразване на уринаторна торбичка.

Познаването на проблема е най добре при медицинските сестри и акушерки. Неточни отговори и непознаване на проблемите има при кинезитерапевтите главно при кръвните интервенции, а при ИОЗ, тези свързани с хигиенните грижи: изпразване на уринаторна торбичка няма верен отговор. Проучването на други автори потвърждават нашите резултати [2,4].

Въпросът „Кои са най-честите причини за недостатъчното деконтаминиране (отстраняване на видимо и микробно замърсяване) на ръцете“?, получи следните отговори: липса на време - 43,83%; недостатъчни възможности за дезинфекция - 42,46%; недостатъчна мотивация - 32,87 %; наличие на кожни проблеми - 17,80%; съмнение на полза от деконтаминиране - 8,21%, отговор който поставя на преден план въпросът за практическите обучения основани на доказателства.

Табл. № 1 Дезинфекциране на ръцете преди и след извършване на манипулации

Акушерки	Мед. сестри	Кинезитерапевти	Инсп.общ.здраве	Всичко
Брой	Брой	Брой	Брой	Брой %
А 17	21	10	1	39 53,42
Б 17	21	8	6	70 95,89
В 20	20	15	3	58 79,45
Г 18	19	10	0	47 64,38
Д 9	18	10	0	28 38,35

На въпросът „Необходима ли е дезинфекция на ръцете след целева употреба на еднократни ръкавици“?, 85% от респондентите са дали положителен отговор, 15 % посочват, че не е необходима дезинфекция. Нашите резултати потвърждават съобщенията от други автори /81,3% - положителен отговор/ [4].

От отговорите на въпрос „По време на учебно клинична практика спазвате ли дезинфекционната програма на отделението в което се обучавате“ ? се установява, че познаването и спазването на дезинфекционната програма на отделението в което се обучават студентите е много добро - 94,50%, като за акушерките и сестрите е 100,%; откриват се пропуски при Кинезитерапевти и Инспектори по обществено здраве в 5,50%.

На фиг.№1 са представени отговорите на въпроса: „Какво научихте по време на научно - практическото изследване?“: а) дезинфекция се прави на сухи ръце; б) експозицията на дезинфектантите; в) методи на контрол – смив или отпечатък; г) интерпретиране на резултати; д) нищо.

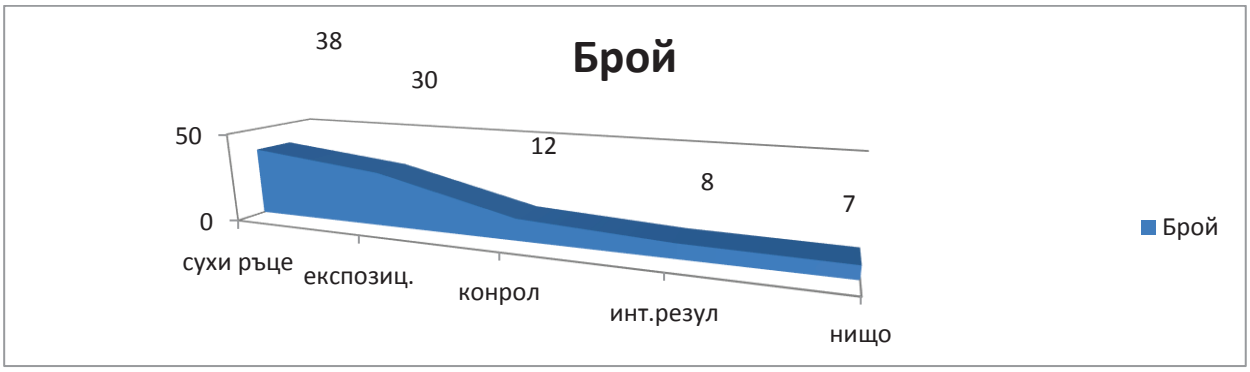

Фиг. №1. Какво научихте по време на научно-практическото изследване

Анализът на получените резултати е следния: Дезинфекцията се прави на сухи ръце -51,9%; експозицията - 3,9%; не се познава интерпретацията на резултатите от 10,95% респонденти, както и методите на контрол – смив или отпечатък от 16,43%. Кинезитерапевтите отговарят: нищо в 33,33%, резултат който поставя на преден план уточняване на детайли от учебните планове.

Оценката на студентите за въпроса „Достатъчно ли беше разяснението предхождащо научно - практическото изследването?“ е много добра при 53,42%; добра - 5,47 % и задоволителна при 35,61%.Това налага обсъждане на организацията и подготовката на бъдещите проучвания за получаване на по добри резултати .

Участващите в изследването студенти на въпроса „Повишихте ли познанията си за контрола на дезинфекция на ръцете след проведеното изследване?“ са посочили следните отговори: да 53,42 %; много добре - 21,19 %; достатъчно 19,17%; малко и не -1,36%.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Анализът на резултатите от проведеното изследване дава основание да бъдат направени следните изводи:

- Индивидуалните оценки на студентите от различните специалности показват съществени различия.
- Теоретичните знания за дезинфекцията и приложението им в практиката при медицинските сестри и акушерки е на по- високо ниво от кинезитерапевти и ИОЗ.
- Познаването и спазването на дезинфекционната програма на учебно клиничната база в която се обучават студентите е много добро.
- Научно-практичните изследвания допринасят за по-добро усвояване на контрола на дезинфекция на ръцете.

Научно теоретичното развитие и утвърждаването в практиката на дезинфекцията е дълъг процес в който учавствуваме с нашите проучвания, за да подобрим организацията на обучението на широк кръг специалисти.

ЛИТЕРАТУРА

[1] Ангелов Л., „Ръководство по дезинфекция и стерилизация в медицинската и стоматологична практика“, Изд. ВАП, Пловдив, 2006, 146 с.

[2] Йорданова К.–Христова, „Професионално развитие и предизвикателства пред студентите –инспектори по обществено здраве в промоция на здраве в училище“ Юбилейна научна конференция с международно участие „ Здравеапазването през 21 век“, Доклади том 2, Плевен, 2010, 476-479 с.

[3] Колев Д., „Грешки и рискове при провеждането на дезинфекцията на повърхности (Препоръки на Институт Роберт Кох)“, Нозокомиални инфекции, Бр. 1 – 2005, 16-20 с.

[4] Паунов Ц. „Проучване ролята на дезинфекцията при контрола на инфекциите в здравните заведения - кандидатска дисертация, Медицински университет Варна 2010 г, 262 с.

[5] http://www.infectology.ru/forall/desinf.aspx

[6] http://www.stopvrediteli.com/disinfection-dezinfenciq-obezzarazqvane

[7] https://bg.wikipedia.org/wiki

За контакти:

Ас. Даниел Монов, Медицински университет Варна, Медицински колеж, Инспектор по обществено здраве” е -mail: dmmonov@abv.bg

Ас. Геновева Рагьовска, Медицински университет Варна, Факултет по обществено здраве, Катедра „Здравни грижи“, е –mail: gevir@abv.bg

Доц. Кристина Захариева,дп, РУ „Ангел Кънчев“, Факултет по обществено здраве и здравни грижи, Катедра „Здравни грижи“, е –mail: kzaharieva@abv.bg

Докладът е рецензиран.